

Załącznik do uchwały Nr XL/313/2021
Rady Miejskiej Białogardu
z 24 listopada 2021 r.

MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2022 – 2024

Białogard, listopad 2021 r.

Spis treści:

I.	Wstęp	3
II.	Podstawa prawna	4
III.	Zakres Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024	5
IV.	Asystent rodziny	5
V.	Pieczą zastępczą w praktyce	8
VI.	Inne formy wsparcia rodzin w latach 2020 - 2021	10
VII.	Adresaci programu	13
VIII.	Cele Miejskiego Programu Wspierania Rodziny	13
IX.	Monitoring i ewaluacja programu	16
X.	Źródła finansowania	16
XI.	Zakończenie	16

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego jak również naturalnym środowiskiem rozwoju człowieka. W rodzinie realizowane są określone zasady, które pozwalają budować prawidłowe relacje społeczne. Rodzina funkcjonująca prawidłowo daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia ich rozwój osobisty, a jako pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze bezpośrednio oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, poglądy. Rodzina ma kluczowe znaczenie dla życia i prawidłowego rozwoju dziecka.

Budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych ma wpływ na ochronę dzieci i młodzieży przed podejmowaniem ryzykownych zachowań. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek dysfunkcyjności rodziny państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przewyżczeniu zaistniałej sytuacji.

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w latach 2019-2021. Niniejszy Program wskazuje działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze jak również działania profilaktyczne i prorodzinne, których celem jest zapobieganie marginalizacji oraz społecznemu wykluczeniu. Ideą w tworzeniu Programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata. Jeżeli w rodzinach pojawiające się problemy przewyższają możliwość ich rozwiązania we własnym zakresie, przy wykorzystaniu własnych środków oraz zasobów, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Należy wtedy dołożyć wszelkich starań, aby takie rodziny uzyskały profesjonalną pomoc tak, aby w przyszłości same mogły funkcjonować bez konieczności wsparcia różnych instytucji.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159 i 1006), dalej zwany "ustawa".

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie 3 letnich programów wspierania rodziny, których głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Obowiązek ten realizowany jest przy współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb społecznych, organizacji pozarządowych, kościołów oraz związków wyznaniowych.

II. Podstawa prawna

1. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159 i 1006),
2. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369, z 2021 r. poz. 794, 803 i 1981),
3. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119),
5. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111, z 2021 poz. 1162),
6. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877, 1162 i 1981),
7. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744),
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo – finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 1195).

III. Zakres Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest skierowany do rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Białogard. Celem Programu jest stworzenie podstaw do działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin potrzebujących pomocy, szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym ma dać poczucie bezpieczeństwa oraz gwarancje wsparcia instytucjonalnego.

Program ten kładzie nacisk na potrzebę wspierania rodzin, które m.in. przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pomocy w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, jak również ubóstwa bądź zagrożenia umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane albo ograniczone prawa rodzicielskie.

IV. Asystent rodziny

Asystent rodziny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to specjalista, który przydzielany jest rodzinie, gdy ta napotyka trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Do jego zadań należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale lub zgodnie z postanowieniem sądu. Pierwszy kontakt asystenta z rodziną następuje w obecności pracownika socjalnego. Podczas spotkania asystent próbuje dowiedzieć się jak najwięcej o rodzinie, dzieciach, o występujących w rodzinie problemach oraz ich oczekiwaniach. Asystent rodziny wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Głównym celem asystentury rodzinnej jest podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki. Asystent pracując z rodzinami podejmuje wiele różnorodnych działań. Wśród nich można wyróżnić: pomoc w dotarciu do świadczących pomoc specjalistyczną w formie konsultacji, poradnictwa, mediacji lub terapii, utrzymywanie stałego kontaktu z klientem, towarzyszenie mu w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto, udzielanie wsparcia

w sytuacjach tego wymagających oraz interweniowania, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie konkretnej osoby lub jej rodziny.

Tabela. 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Mieście Białogard w latach 2020 – 2021

Rok	2020	2021
Liczba osób objętych wsparciem	25	21
Liczba osób w rodzinach	90	74
Liczba dzieci w rodzinach	60	49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie.

Równocześnie asystent rodziny powinien współpracować z wieloma instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodzin, w tym z pracownikami socjalnymi, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie, placówkami oświatowymi czy sądami - poprzez kuratorów zawodowych i społecznych. Zatem aktywność asystenta rodziny można podzielić na dwa obszary zadaniowe. Pierwszym jest bezpośredni kontakt z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę (jej członków). Drugim natomiast jest szeroko zakrojona współpraca asystenta z osobami i instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodziny.

V. Piecza zastępcza w praktyce

W przypadkach, gdy rodzina nie radzi sobie ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci - co może oceniać tylko sąd opiekuńczy - zostają one umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzice zostają np. trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa te zostają im ograniczone. Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną, mającą na celu umożliwienie powrotu dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej oraz w formie instytucjonalnej.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej - rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) oraz rodzinny dom dziecka. Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej – placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Podstawą umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu. W przypadku konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

O zawartej umowie starosta zawiadamia niezwłocznie sąd. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, chyba, że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletniości. Osoba, która ją osiągnęła w okresie pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgodą, odpowiednio, rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo

dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli się uczy.

Miasto Białogard, zgodnie z art. 176 ust. 5 oraz art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązane jest do ponoszenia częściowych wydatków z tytułu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka:

- 10% w pierwszym roku pobytu,
- 30% w drugim roku pobytu,
- 50% w trzecim i następnych latach pobytu.

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w poszczególnych latach.

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rodzina zastępcza	2	4	5	10	9	8
Forma instytucjonalna	6	3	3	8	13	4
RAZEM	8	7	8	18	22	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie.

Tabela 3. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w poszczególnych latach.

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rodzina zastępcza	14	16	18	23	39	42
Forma instytucjonalna	16	18	17	19	17	20
RAZEM	30	34	35	42	56	62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie.

Tabela 4. Koszty utrzymania dziecka w pieczy zastępczej poniesione przez miasto w poszczególnych latach.

Forma pieczy zastępczej	Koszty utrzymania dziecka w pieczy zastępczej					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rodzina zastępcza	33 596,51	40 529,14	50 223,72	67 899,28	128 095,44	188 407,86
Forma instytucjonalna	75 745,08	142 339,87	160 864,02	174 453,71	217 010,63	282 426,43
RAZEM	109 341,59	182 869,01	211 087,74	242 352,99	345 106,07	470 834,29

Z przedstawionych powyżej tabel wyraźnie wynika, iż ogólna liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat wzrasta, co oznacza, że tylko niektóre z nich powróciły do rodzinnego domu.

VI. Inne formy wspierania rodzin w latach 2020-2021

Uzupełnieniem polityki socjalnej Miasta Białogard są świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze oraz fundusz alimentacyjny, które finansowane są w całości z budżetu państwa.

Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz świadczenia wychowawcze są udzielane na okresy zasiłkowe (świadczeniowe). Przy świadczeniach uzależnionych od kryterium dochodowego, brane pod uwagę są dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy (świadczeniowy), jednak z uwzględnieniem dochodu uzyskanego lub utraconego po roku bazowym.

Świadczenia rodzinne - przyznawane są na wniosek uprawnionych osób. Wnioski składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- a) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego - celem tego zasiłku jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka,
- b) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - celem tzw. „becikowego” jest udzielanie wsparcia rodzinom, które zdecydowały się na posiadanie potomstwa,
- c) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a ustawy, który stanowi, że rada gminy może w drodze uchwały przyznać dodatkowe świadczenie,
- d) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne - wiążą się one z zwiększonymi wydatkami, które powstały w związku z niepełnosprawnością osoby w rodzinie bądź ze względu na podeszły wiek,
- e) świadczenia rodzicielskie - celem tego świadczenia jest zwiększenie pomocy finansowej w związku z urodzeniem dziecka, przyjęciem go na wychowanie bądź objęciem go pieczą zastępczą dla tych rodziców, którzy nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego tj. osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych, studentom oraz osobom bezrobotnym.

Ilość wypłaconych świadczeń zasiłku rodzinnego z dodatkami w 2020 roku: 20 265 świadczeń.

Ilość wypłaconych świadczeń zasiłku rodzinnego z dodatkami w 2021 roku: 14 529 świadczeń.

Ilość wypłaconych świadczeń opiekuńczych w 2020 roku: 10 336 świadczeń.

Ilość wypłaconych świadczeń opiekuńczych w 2021 roku: 8 901 świadczeń.

Ilość wypłaconych świadczeń jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w latach 2020-2021: 233 świadczeń.

Fundusz alimentacyjny - przyznawany jest na wniosek osób uprawnionych na podstawie obowiązującej od 7 września 2007 roku ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wnioski składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych.

Ilość wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2020-2021: 6 382 świadczeń.

Świadczenia wychowawcze - przyznawane na wniosek osób uprawnionych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wnioski składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojenie jego potrzeb życiowych.

Ilość wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2020-2021: 81 628 świadczeń

Świadczenie Dobry Start - zostało wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku. Świadczenie wynosi 300 złotych jednorazowego wsparcia dla uczniów rozpoczynających rok szkolny niezależnie od wysokości osiąganego dochodu. **W 2020 r. wypłacono 2 512 świadczeń.**

Za życiem - ustawa ta została wprowadzona dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Celem ustawy jest uregulowanie w sposób wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Tabela 5. Liczba wypłaconych świadczeń w latach 2020 – 2021.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń w 2020 r.	Liczba wypłaconych świadczeń w 2021 r. na dzień 31 października 2021 r.
1.	Zasiłek rodzinny	13 903	10 312
2.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka	70	61
3.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	195	138
4.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka	839	708
5.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 149	199
6.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1 430	1 205
7.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	322	39
8.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2 357	1 867
9.	Zasiłki pielęgnacyjne	7 896	6 881
10.	Świadczenia pielęgnacyjne	2 242	1 949
11.	Świadczenia rodzicielskie	792	509
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	15
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	127	106
14.	Zasiłek dla opiekuna	96	56
15.	Świadczenia wychowawcze 500 +	44 890	36 738
16.	Fundusz alimentacyjny	3 638	2 744
17.	Dobry Start	2 512	0
18.	Za życiem	3	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie.

VII. Adresaci programu

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024 adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Białogard zwłaszcza rodzin dysfunkcyjnych oraz doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych z problemem ubóstwa. Rodzin, które na skutek różnych sytuacji życiowych, znalazły się w sytuacjach wymagających udzielania pomocy przez placówki oraz instytucje, prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.

Program ten kierowany jest w szczególności do:

- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i chorymi przewlekłe - rodzin wielodzietnych,
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- rodzin niepełnych,
- rodzin z osobami starszymi, zależnymi wymagającymi pomocy osoby drugiej.

Program przewiduje pracę z rodziną oraz wszelkiego rodzaju formy pomocy mające na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.

VIII. Cele Miejskiego programu wspierania rodziny

Cele określone w Miejskim Programie Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 powinny opierać się na szansach pojawiających się w otoczeniu rodziny oraz poprzez wykorzystanie poszczególnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym istniejących zasobów wewnętrznych miasta.

Cel główny:

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel szczegółowy 1

Poprawa sytuacji materialnej rodzin poprzez wsparcie rodzin w realizowaniu funkcji ekonomicznej i tworzenie warunków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb członków rodziny.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej	<ul style="list-style-type: none">- liczba rodzin: osób i rodzin objętych pomocą oraz wysokość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy:- zasiłek stały- zasiłek okresowy- zasiłek celowy- zasiłki rodzinne z dodatkami- zasiłki pielęgnacyjne- świadczenia pielęgnacyjne - świadczenia rodzicielskie- specjalny zasiłek opiekuńczy- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka- zasiłek dla opiekuna- świadczenia wychowawcze 500+- fundusz alimentacyjny- świadczenie Za życiem
2. Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none">- liczba dzieci, uczniów i młodzieży korzystających z gorących posiłków w placówkach oświatowych - liczba osób/rodzin korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,- liczba osób starszych, chorych, niepełnosprawnych korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności
3. Objęcie pomocą w formie: stypendiów szkolnych i wyprawek wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy	<ul style="list-style-type: none">- liczba przyznanych wyprawek szkolnych,- liczba przyznanych stypendiów szkolnych,- liczba uczniów otrzymujących jednorazowe świadczenie Dobry Start
4. Współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none">- liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej- liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej- wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej)

Cel szczegółowy 2

Sprawny system interwencji kryzysowej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach, w tym w rodzinach wychowujących dzieci.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1. Rozwój usług asystentów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodzin
2. Organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodzin w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji	- liczba uczestniczących asystentów, - liczba kursów, szkoleń, warsztatów etc.
3. Zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego osobom przeżywającym trudności	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad
4. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających i organizowanie szkoleń dla tych rodzin	- liczba rodzin wspierających - liczba zorganizowanych szkoleń dla rodzin wspierających
5. Działania wspierające Zespołu Interdyscyplinarnego wobec rodzin przeżywających trudności	- liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskiej Karty" - liczba rodzin z dziećmi, objętych procedurą „Niebieskiej Karty”
6. Zapewnienie osobom (matkom z dziećmi) bezpiecznego schronienia w przypadku stosowania wobec nich przemocy	- liczba osób dorosłych i dzieci korzystających ze schronienia
7. Zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym (osobom bezdomnym)	- liczba osób skierowanych do schroniska, noclegowni
8. Monitorowanie sytuacji rodzin w procesie wzmacniania lub odzyskiwania zdolności do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych	- liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba wizyt monitorujących - liczba zawartych kontraktów socjalnych
9. Współpraca z MKRPA w zakresie motywowania do podjęcia terapii i kierowania na leczenie uzależnień rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych kryzysem	- liczba wniosków skierowanych do GKRPA dot. rodzin zagrożonych kryzysem spowodowanym uzależnieniami

Miejski Program Wspierania Rodziny w na lata 2022 - 2024 zakłada również realizację innych ważnych zadań, które mogą się pojawić wraz ze zmieniającą się sytuacją społeczno - gospodarczą kraju, województwa lub gminy. Przyjmuje się możliwość modyfikacji określonych w niniejszym dokumencie celów oraz kierunków działań, wtedy, gdy pojawi się taka potrzeba

IX. Monitoring i ewaluacja programu

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań oraz zainteresowania nimi odbiorców. Monitoring realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024 będzie się opierał przede wszystkim na gromadzeniu oraz analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie. Dodatkowo pozyskiwane zostaną informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Monitoring Programu pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Realizacja programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu realizacji założonych działań.

Monitorowanie i ewaluacja Programu będą się odbywać poprzez składanie do dnia 31 marca każdego roku rocznego sprawozdania z realizacji zadań.

X. Źródła finansowania

Zakłada się, iż źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 będą:

- budżet Państwa,
- budżet Miasta Białogard,
- fundusze strukturalne,
- programy wspólnotowe Unii Europejskiej,
- środki funduszy celowych,
- jak również środki pozyskane z innych prawem określonych źródeł.

XI. Zakończenie

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 -2024 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmiernienia się z występującymi problemami.

Powyższe działania zwiększą szanse rodzin, aby prawidłowo funkcjonowały w środowisku oraz wykorzystywały własną aktywność i wewnętrzny potencjał w celu zdobycia nowych umiejętności.

Odpowiednie podejście stworzy możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym i tym samym podniesie jakość życia mieszkańców Miasta Białogard.